

ZASADY ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA SYSTEMU WYKRYWANIA I ALARMOWANIA NA TERENIE MIASTA INOWROCŁAWIA

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Wykrywanie zagrożeń, ostrzeganie i alarmowanie ludności realizowane jest w oparciu o System Wykrywania i Alarmowania (SWA). System ten przygotowuje się i organizuje w czasie pokoju, a rozwija w sytuacji wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska w czasie pokoju lub podczas podwyższania gotowości obronnej państwa.

2. System wykrywania zagrożeń, ostrzeganie i alarmowania polega na:

- a) uzyskaniu informacji o zbliżaniu się lub stwierdzeniu faktu o wystąpieniu na określonym terenie zagrożenia życia i zdrowia ludzi, związanego ze stosowaniem środków rażenia, wystąpienia klęsk żywiołowych, awarii obiektów technicznych, skażeń chemicznych, promieniotwórczych, zakażeń biologicznych, powodzi i pożarów lub innych podobnych zdarzeń,
- b) określaniu rodzaju, miejsca, skali i możliwych skutków zaistniałych zagrożeń oraz wyznaczaniu niebezpiecznych stref,
- c) ostrzeganiu i alarmowaniu ludności o zbliżającym się zagrożeniu oraz informowaniu o zalecanych zasadach postępowania ludności w określonej sytuacji.

3. Cele ostrzeganie i alarmowania:

- a) unikanie strat w ludziach i środkach materialnych w sytuacji wystąpienia zagrożenia lub zdarzenia mającego charakter katastrofy,
- b) zostaną osiągnięte poprzez:
 - działania zapobiegawcze,
 - monitorowanie stanu środowisk, w których powstają zagrożenia,
 - zapewnienie obiegu informacji między organami zarządzającymi w sytuacji wystąpienia zagrożenia, przekazanie ludności informacji o zagrożeniu w odpowiednim czasie.

4. Podstawowe definicje:

- a) **alarm** – sygnał emitowany z dowolnego źródła informujący o wykryciu skażenia lub wystąpieniu sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny,

- b) **alarmowanie** – działania mające na celu natychmiastowe przekazanie sygnału do właściwych terytorialnie władz, służb i do ludności na danym terenie, informującego o zagrożeniu skażeniem lub o sytuacji kryzysowej, które zaistniały na skutek katastrofy naturalnej lub awarii technicznej, działań terrorystycznych lub na skutek zagrożenia wojennego lub wojny,
- c) **monitoring skażeń** – systematyczna obserwacja prowadzona w określonych geograficznie punktach lub obszarach w celu wykrywania uwolnionych do środowiska materiałów powodujących skażenie lub w celu stwierdzenia zmian stopnia tego skażenia,
- d) **ostrzeżenie** – działania mające na celu przekazanie komunikatów i informacji wyprzedzających, o prawdopodobnych zagrożeniach i zalecających podjęcie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruujących o sposobach wykonania takich działań,
- e) **powiadamianie** – przekazanie, przy użyciu wszelkich dostępnych środków, określonych informacji mających na celu zaalarmowanie właściwych władz i ludności o możliwości wystąpienia zagrożenia, o jego wystąpieniu lub ustąpieniu oraz przekazanie informacji dotyczących sposobu postępowania w danym przypadku,
- f) **skażenie** – zanieczyszczenie środowiska, w szczególności gruntu, wody, powietrza, żywności, pasz oraz powierzchni ciała ludzi lub zwierząt, niebezpiecznymi substancjami i mieszaninami chemicznymi, materiałami promieniotwórczymi lub zakaźnymi czynnikami biologicznymi, niezależnie od ich rodzaju i czasu ich oddziaływania,
- g) **systemy wykrywania i alarmowania o skażeniach** – powiązane organizacyjno-technicznie elementy przeznaczone do identyfikacji skażeń, gromadzenia, przetwarzania i wstępnej analizy informacji o uwolnieniu do środowiska toksycznych środków chemicznych, materiałów promieniotwórczych, zakaźnych czynników biologicznych i powstaniu ognisk zakażeń, a także o powstałych w następstwie takich zdarzeń skażeniach oraz o potencjalnych źródłach tych zagrożeń,
- h) **wykrywanie skażeń** – działanie realizowane w określonym rejonie i czasie w celu potwierdzenia lub wykluczenia obecności niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, materiałów promieniotwórczych i zakaźnych czynników biologicznych,
- i) **zakażenie** – skutki skażenia ludzi, zwierząt lub roślin zakaźnymi czynnikami biologicznymi.

ROZDZIAŁ II

Funkcjonowanie systemu wykrywania i alarmowania

§ 2. 1. Funkcjonowanie SWA na terenie miasta Inowrocławia:

- a) określają, wytyczne Prezydenta Miasta Inowrocławia – Szefa Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia, do działalności w dziedzinie obrony cywilnej na terenie miasta Inowrocławia,
- b) odbywa się w oparciu o dotychczas istniejące jednostki organizacyjne systemu wykrywania i alarmowania.

2. W celu zapewnienia sprawnego rozwinięcia i funkcjonowania oraz gotowości systemu, ustala się następujące zasady działania SWA:

- a) SWA osiąga pełną gotowość do działania przez rozwinięcie jednostek organizacyjnych w miejscach formowania. Czas rozwinięcia i osiągnięcia gotowości, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 zarządzenia, określa komendant formacji w planie działań,
- b) formacje obrony cywilnej wchodzące w skład SWA działają na podstawie planów działania, opracowanych przez komendantów tych formacji. Sposób tworzenia planu działania określają ramowe zasady sporządzania planu działania i dokumentowania na potrzeby SWA, uregulowane w załączniku nr 2 do zarządzenia,
- c) plany, o których mowa w lit. b, zatwierdzają szefowie obrony cywilnej tworzący formacje, po uzgodnieniu i ich ze szczeblem nadrzędnym,
- d) w stanie stałej gotowości obronnej państwa terenowe organy obrony cywilnej, a także pracodawcy tworzący formacje obrony cywilnej wchodzące w skład SWA, (jako formacje specjalistyczne w zakładach o dużym ryzyku wystąpienia zagrożenia skażeniami), obowiązani są do:
 - utrzymania stopnia obsady osobowo-kadrowej formacji według danych wykazanych w planie działania,
 - aktualizowania planów działania poszczególnych formacji,
- e) jednostki SWA współdziałają ze służbami i instytucjami, których statutowa działalność jest związana z monitorowaniem zjawisk stanowiących zagrożenie dla ludności oraz koordynują ich działania w czasie wystąpienia tego zagrożenia. Współdziałanie to polega na wzajemnej wymianie informacji uzyskanych w toku własnej statutowej działalności, a mających bezpośredni lub pośredni związek z występowaniem zagrożeń ludności, ich wykrywaniem oraz informowaniem, ostrzeganiem i alarmowaniem,
- f) w sytuacji nadzwyczajnej Szef Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia może doraźnie określić sposób postępowania dla jednostek współdziałających, adekwatny do sytuacji.

3. Całkowite lub częściowe rozwinięcie systemu następuje na podstawie § 3 ust.1 pkt 4 zarządzenia.

4. W czasie pokoju szef obrony cywilnej może zarządzić rozwinięcie SWA w przypadku zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska, a także przeprowadzenie treningów i ćwiczeń – wyłącznie na czas trwania tych zagrożeń, treningów i ćwiczeń przez na terenie miasta.

5. Jednostki organizacyjne SWA po rozwinięciu systemu, działają na zasadach całodobowych dyżurów chyba, że szef obrony cywilnej postanowi inaczej, przepis § 3 ust. 1 pkt 5 zarządzenia, stosuje się odpowiednio.

ROZDZIAŁ III

Zadania i organizacja

§ 3. 1. SWA organizuje się na szczeblu gminnym, powiatowym oraz w skali całego kraju zgodnie z zasadami Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania - KSWSiA.

2. Obszary odpowiedzialności jednostek organizacyjnych SWA na terenie całego powiatu ustala się według podziału terytorialnego:

- a) na szczeblu powiatu:
 - powiatowe ośrodki analizy danych i alarmowania, zwane dalej „POADA”,
 - drużyna pobierania próbek, zwana dalej „DPP”,
- b) na szczeblu miast/gminy:
 - drużyny wykrywania i alarmowania, zwane dalej „DWA”,

§ 4. 1. Podstawowe zadania jednostek organizacyjnych wskazanych w § 2 ust. 1 określają, (co rocznie) wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie normatywów, w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej, z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

2. Szczegółowe zadania:

- a) wykrywanie i rozpoznawanie skażeń,
- b) pobieranie próbek i określanie stopnia skażenia i zakażenia produktów żywnościowych, wody, powietrza i gleby,
- c) oznaczanie stref niebezpiecznych,
- d) wstępna prognoza skutków zagrożeń,
- e) przekazywanie danych o zagrożeniach (w tym skażeniach) do jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających,
- f) przekazywanie komunikatów i sygnałów alarmowych dla ludności oraz powiadamianie sił ratowniczych,
- g) określanie skutków zdarzeń oraz prognozowanie ich rozwoju,
- h) informowanie ludności o zalecanych sposobach postępowania,
- i) wymiana informacji z sąsiednimi województwami i innymi jednostkami organizacyjnymi według przyjętych procedur,
- j) okresowe prowadzenie pomiarów skażeń,
- k) podejmowanie działań zabezpieczających i ochronnych oraz instruowanie o sposobach wykonania takich działań,
- l) opracowywanie informacji, wniosków i propozycji dla organów kierowania w województwie, w zakresie rozwoju sytuacji kryzysowej oraz przeciwdziałaniu skutkom potencjalnych i zaistniałych zagrożeń,
- m) prowadzenie nasłuchu w radiowej sieci ostrzegania.

§ 5. 1. Szef Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia:

- powołuje drużynę wykrywania i alarmowania
- wytypuje przedsiębiorstwa, obiekty i jednostki organizacyjne, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 2 zarządzenia SWA, w których nie powołano drużyny wykrywania i alarmowania, ale których służby dyżurne działają w ramach

systemu wczesnego ostrzegania i będą realizowały zadania określone w tym systemie dla potrzeb obrony cywilnej,

- będzie sprawować nadzór nad opracowaniem i aktualizacją niezbędnej dokumentacji dla utworzonych drużyn wykrywania i alarmowania, ich wyposażenia w sprzęt specjalistyczny oraz szkolenie.

§ 6. W celu sprawnego zorganizowania SWA Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych zobowiązany jest do:

- a) bieżącego aktualizowania, „Planu działania Drużyny Wykrywania i Alarmowania”,
- b) sprawowania nadzoru nad procesem powołania nowych jednostek organizacyjnych systemu, ich wyposażenia w sprzęt oraz szkolenia,
- c) zapewnienia pomieszczeń do pracy DWA,
- d) zapewnienia środków łączności radiowej w ramach „Radiowej Sieci Zarządzania Wojewody” dla formacji SWA.

ROZDZIAŁ IV

Zasady przekazywania informacji i alarmowania.

§ 7. 1. Metody i sposoby przekazywania informacji określone są obowiązującymi normami i standardami ogólnokrajowymi oraz przepisami resortowymi. W sytuacji awaryjnej szef obrony cywilnej Miasta Inowrocławia może doraźnie ujednoczyć sposób postępowania dla jednostek współdziałających o różnym podporządkowaniu.

2. Ustala się następujące zasady przekazywania informacji w SWA dla jednostek nadrzędnych, podległych i współdziałających:

a) natychmiastowe przekazywanie informacji:

- o wykryciu wybuchu jądrowego,
- o wykryciu skażenia promieniotwórczego - natychmiast po wzroście mocy dawki tła promieniowania gamma powyżej dwukrotnej wartości oraz po ponownym jej wzroście o dowolną wartość,
- o wykryciu skażeń chemicznych - natychmiast po zaobserwowaniu użycia bojowych środków trujących lub wyzwoleniu niebezpiecznych materiałów chemicznych i określeniu kierunku przesuwania się obłoku skażonego powietrza oraz po określeniu rodzaju środka lub materiału i ewentualnej granicy terenu skażonego (zasięgu obłoku skażonego powietrza),
- o wykryciu innych zagrożeń - określając rodzaj zagrożenia,
- o awarii i katastrofie oraz wzroście mocy dawki promieniowania szkodliwego dla organizmu,
- o zagrożeniach naturalnych: powodziach, pożarach i sytuacjach wywołanych anomaliami pogodowymi,

b) okresowo przekazuje się informacje dotyczące pomiarów mocy dawki promieniowania

gamma, kontroli napromieniowania ludności, skażenia komponentów środowiska i żywności oraz warunków meteorologicznych. Częstotliwość przekazywanych okresowo informacji określa się według odrębnych ustaleń,

- c) treść przekazywanych informacji przechowuje się na nośnikach trwałych tj. pamięci zewnętrznej, płyty CD i DVD lub w teczkach w postaci dziennika działania w formie papierowej.

3. Ustala się ogólne zasady ostrzegania i alarmowania:

- a) rodzaje alarmów, treść komunikatów ostrzegawczych, sygnały alarmowe i sposób ich ogłaszania określa załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. (Dz.U z 2013 r. poz. 96) w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiadamiania o ich występowaniu oraz właściwości organów w tych sprawach,
- b) za upowszechnienie sygnału, o których mowa w lit. a, wśród ludności odpowiedzialni są szefowie obrony cywilnej,
- c) przekazywanie informacji o zagrożeniach, komunikatów ostrzegawczych i sygnałów alarmowych odbywa się w pierwszej kolejności za pośrednictwem dostępnych środków łączności oraz środków masowego przekazu m.in.
 - Regionalny System Ostrzegania - RSO,
 - aplikacje webowych i komórkowe,
 - Internetu i innych,
- d) dopuszcza się przekazywanie ostrzeżeń i alarmowanie ludności w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie,
- e) organy administracji publicznej oraz inni dysponenci systemów lub środków łączności zapewniają możliwość ich wykorzystania na potrzeby przekazywania informacji o zagrożeniach i alarmowania uwzględniając zasady priorytetu organu administracji rządowej,
- f) za stworzenie warunków do działania oraz przygotowanie do działania urządzeń alarmowych odpowiada organ administracji publicznej w zakresie swojej właściwości terytorialnej.

4. Do ostrzegania i alarmowania ludności uprawniony jest Szef Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia.

5. Ostrzeżenie i alarmowanie ludności w zależności od skali i skutków:

- a) o zagrożeniach niewymagających natychmiastowych działań ochronnych, informuje się ludność w komunikatach nadawanych przez środki masowego przekazu, o których mowa pkt 3 lit. c. Treść komunikatu ustala Szef Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia lub Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych Urzędu Miasta Inowrocławia, stosownie do rodzaju i skali zagrożeń,
- b) o zagrożeniach wymagających natychmiastowych działań ochronnych, o których mowa pkt 2 lit. a informuje się ludność za pośrednictwem sygnałów powszechnego ostrzegania i alarmowania, zgodnie z pkt 3. O sposobie przekazania informacji decyduje Szef Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia lub Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych Urzędu Miasta Inowrocławia stosownie do rodzaju i skali zagrożeń.

6. Szef obrony cywilnej odpowiedzialny jest za zapewnienie łączności radiotelefonicznej i telefonicznej dla potrzeb działających na ich terenie jednostek organizacyjnych SWA - w oparciu o sprzęt przewidziany w tabelach należności, określonych w Wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju, w sprawie normatywów w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji.

ROZDZIAŁ V

Wyposażanie formacji oraz siły i środki

§ 8. 1. Podstawowe wyposażenie formacji określają wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju w sprawie normatywów, w zakresie zaopatrywania organów i formacji obrony cywilnej w sprzęt, środki techniczne i umundurowanie niezbędne do wykonywania zadań obrony cywilnej z uwzględnieniem ramowych struktur organizacyjnych i podstawowych zadań formacji obrony cywilnej.

2. Przyjmuje się, że zasoby sprzętowe ustalane dla potrzeb obrony cywilnej z wykorzystaniem normatywu nie mogą być przewidziane tylko na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zasoby te winny być wykorzystywane w normalnych (codziennych) warunkach funkcjonowania państwa, w szczególności podczas:

- a) działań ratowniczych,
- b) szkoleń oraz realizacji bieżących zadań i obowiązków nałożonych na formację SWA na potrzeby obrony cywilnej,
- c) zagrożeń generujących potrzebę udzielenia potrzebującym pomocy humanitarnej.

3. Sprzęt, o którym mowa w pkt 3 powinien być użytkowany zgodnie z jego przeznaczeniem przez komendantów formacji SWA lub osoby wymienione w planie działania.

4. Komendanci formacji, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. b występują pisemnie do szefów OC – zgodnie z właściwością, o uzupełnienie podstawowego wyposażenia formacji. Zakup sprzętu niewymienionego w pkt 1 wymaga dodatkowo pisemnego uzasadnienia i akceptacji szefa obrony cywilnej szczebla nadrzędnego.

ROZDZIAŁ VI

Przepisy końcowe

§ 9. 1. Punktem centralnym (centrum dyspozycyjnym) SWA na terenie miasta Inowrocławia jest Biuro Ochrony Informacji Niejawnych, Obrony Cywilnej i Spraw Wojskowych Urzędu Miasta Inowrocławia. W ramach SWA w biurze prowadzona jest wymiana informacji z jednostkami nadrzędnymi, podległymi, Strażą Miejską, Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego itp. w zakresie przekazywania danych dotyczących awarii, katastrof, skażeń,

zakażeń i innych nadzwyczajnych zagrożeń dla ludności i środowiska. Okresowo przekazywane są również dane dotyczące warunków meteorologicznych, pomiarów mocy dawki w terenie, kontroli napromienienia, skażeń komponentów środowiska i żywności.

2. Do zasadniczych zadań nadzorczych i koordynacyjnych, realizowanych przez biuro w ramach SWA, należy:

- a) koordynacja działań elementów wchodzących w skład SWA w sytuacji wystąpienia zagrożeń, skażeń i zakażeń oraz podczas treningów i ćwiczeń,
- b) utrzymywanie łączności ze wszystkimi jednostkami i instytucjami, wchodzącymi w skład SWA oraz zapewnienie sprawnego obiegu informacji o sytuacji zagrożeń, skażeń i zakażeń,
- c) zbieranie informacji z elementów SWA oraz innych dostępnych źródeł o skażeniach chemicznych, biologicznych i promieniotwórczych (radiacyjnych), powstałych w wyniku zagrożeń czynnikami masowego rażenia - CBRN i innych nadzwyczajnych zagrożeniach ludności i środowiska,
- d) prowadzenie analizy danych, otrzymywanych z elementów SWA oraz prognozowanie sytuacji zagrożeń, skażeń i zakażeń,
- e) opracowanie, w uzgodnieniu z pozostałymi elementami, wchodzącymi w skład SWA, informacji dotyczących,
 - utrzymywania i aktualizacji baz danych o źródłach zagrożeń,
 - utrzymywania odpowiednich sił i środków w gotowości do podjęcia działań oraz ich uruchamiania w przypadkach wystąpienia zagrożeń,
 - funkcjonowania, koordynacji i interoperacyjności SWA i przekazywanie ich do rozpatrzenia właściwym organom,
- f) prowadzenie nasłuchu sygnałów powszechnego ostrzegania ludności o zagrożeniu uderzeniami z powietrza,
- g) utrzymanie sprawnej łączności z formacją szczebla powiatowego,
- h) prognozowanie i określenie rzeczywistej sytuacji zagrożeń,
- i) opracowanie wniosków i propozycji do decyzji Prezydenta Miasta Inowrocławia,
- j) sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności,
- k) przekazywanie decyzji Prezydenta Miasta Inowrocławia oraz Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w zakresie wykrywania, rozpoznawania i alarmowania ludności.

§ 10. 1. Prezydent Miasta Inowrocławia – Szef Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia dostosuje istniejący system wykrywania i alarmowania do wymogów określonych niniejszym zarządzeniem. Zadania, o których mowa w pkt 1 winny uwzględniać lokalne uwarunkowania realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej, wynikające z miejscowej specyfiki zagrożeń.

2. Do czasu zawarcia pomiędzy jednostkami i instytucjami wymienionymi w § 2 ust. 2 zarządzenia oraz w § 2 ust. 2 lit. e i § 6 pkt 1 lit. b nowych porozumień na podstawie zarządzenia, obowiązują porozumienia podpisane przed wejściem w życie tego zarządzenia. Porozumienia, które zostały zawarte pomiędzy Szefami OC, a jednostkami i instytucjami, o których mowa w § 2 ust. 2 zarządzenia oraz w § 2 ust. 2 lit. e i § 6 pkt 1 lit. b nie wymagają

ponownego uzgodnienia. Wymogiem formalnym ważności tego porozumienia jest zawiadomienie w formie pisemnej stron, które je zawarły.

3. Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych może wydać szczegółową instrukcję w przedmiocie zasad i trybu prowadzenia treningów (szkoleń) w ramach SWA.

4. Plany działania zgodnie § 2 pkt 2 lit. c, przed zatwierdzeniem przez właściwego terenowo szefa obrony cywilnej należy uzgodnić z Szefem Obrony Cywilnej Powiatu lub osobą przez niego wyznaczoną posiadającą pisemne upoważnienie.

5. Plan działania DWA zatwierdza Prezydent Miasta Inowrocławia – Szef Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia.

6. W imieniu Szefa Obrony Cywilnej Miasta Inowrocławia Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych Urzędu Miasta Inowrocławia bezpośrednio nadzoruje realizację zadań wymienionych w § 8. Zakup sprzętu, o którym mowa w § 8 zatwierdza Pełnomocnik ds. ochrony informacji niejawnych Urzędu Miasta Inowrocławia.

§ 11. W celu systematycznego doskonalenia kadr systemu oraz sprawdzenia stanu technicznego infrastruktury systemu przeprowadza się treningi stałe:

- a) ćwiczenie systemu SWA w powiecie – raz na dwa lata,
- b) ciche próby systemów alarmowych – raz na kwartał,
- c) system ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach można uruchomić w ramach zaplanowanych ćwiczeń oraz z okazji świąt państwowych.